

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
Factors Influencing Sexual Behavior Among Students in One Higher
Educational Institution

เมธี สุทธิศิลป์* ทศพร ชูศักดิ์* เนตรนภา สาสังข์*

Matthee Sootthasil* Thassaporn Chusak* Natnapa Sasang*

* อาจารย์ประจำหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต โครงการจัดตั้งคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปทุมธานี 13180

* Department of Hospital Management, Faculty of Public Health, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Phatumthani, Thailand 3180

Corresponding author. Email address: mayvot_2006@hotmail.com

บทคัดย่อ

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาให้อิสระแก่นักศึกษามากกว่านักเรียนในระดับอื่นๆ อีกทั้งนักศึกษาในระดับนี้ยังสามารถรับสื่อต่าง ๆ ได้ง่าย ทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 358 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 23 ธันวาคม 2557 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2558 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ไคสแควร์ และ Multiple logistic regression ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมทางเพศเสี่ยงสูง ร้อยละ 66.2 มีการรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 95.8 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษา และค่าใช้จ่ายต่อเดือน โดยนักศึกษาที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษาไม่ดี มีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงเป็น 7.98 เท่าของนักศึกษาที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษาดี ส่วนนักศึกษาที่มีรายได้ไม่พอเพียงต่อการใช้จ่าย มีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงเป็น 2.06 เท่า ของนักศึกษาที่มีรายได้พอเพียงต่อการใช้จ่าย

คำสำคัญ: พฤติกรรมทางเพศ การรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศ นักศึกษา

พุทธชินราชเวชสาร 2559;33(3):304-12.

Abstract

Study in undergraduation has freedom, easy to get over various media that led students have risks of sexual behavior. This cross-sectional survey research had aimed to study sexual behaviors and factors influencing sexual behavior among students in one higher educational institution in the Phitsanulok. The samples were 358 students, aging between 18-25 years, selected by Stratified random sampling. Data were collected through self-administered questionnaires during 23rd December 2015 to 5th January 2016. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square analysis and multiple logistic regressions. The results were found that 66.2 percent of students got high risk of sexual behaviors and 95.8 percent of students realized about sexual risk perception in a satisfactory level. The factors influencing sexual behavior among students were perceptions of information on the prevention of sexually transmitted diseases and expenditures per month. Students who had not perceived enough information were likely to be 7.98 times higher sexual risk behaviors than students with good information perception. The students who had insufficient income to spend were likely to have 2.06 times higher sexual risk behavior than students who earned just enough to pay.

Keywords: sexual behaviors, sexual risk perception, students

Buddhachinaraj Med J 2016;33(2):304-12.

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิวัฒนาการใหม่ๆ อย่างมากมายหลายด้าน ส่งผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบต่อประชากรของประเทศ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อนักศึกษาในสังคมเมืองที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในสังคม อันเกิดจากการพัฒนาประเทศสู่ความทันสมัยสังคมเต็มไปด้วยสิ่งยั่วยุและสถานเริงรมย์เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับวัฒนธรรมตะวันตกที่แพร่เข้าสู่สังคมไทยอย่างรวดเร็ว คนในสังคมจึงมีระบบความคิดที่คล้อยตามอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นค่านิยมการบริโภค การแต่งกาย การใช้ยา การเที่ยวเตร่ และค่านิยมในเรื่องเพศ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่างๆ ตามมาไม่ว่าเป็นการแต่งกายที่เปิดเผยหรืออวดสัดส่วนของร่างกาย การคบเพื่อนต่างเพศ การเดินจงมือถือแขน โอบกอด จูบสัมผัส เล้าโลมกัน ในที่สาธารณะ โดยไม่หวาดหวั่นต่อสายตาหรือคำวิพากษ์วิจารณ์ของคนทั่วไป รวมถึงการเที่ยวเตร่ตามลำพังกับเพศตรงข้าม นักศึกษาถือว่าเป็นการกระทำที่ปกติไม่ใช่เรื่องน่าอาย และมีแนวคิดที่เปลี่ยนไปว่าหญิงสาวไม่จำเป็นต้องเป็นหญิงพรหมจรรย์

จนถึงวันแต่งงาน นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมทางเพศโดยเฉพาะในนักศึกษาชายซึ่งเดิมพบว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกโดยใช้บริการทางเพศกับหญิงบริการ กลับเปลี่ยนมามีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียน นักศึกษาด้วยกันแทน¹ การเข้าสู่การเป็นนักศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดของชีวิต เป็นระยะที่ต้องปรับตัวต่อสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม² และเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ มีปัญหามากมาย

นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศศึกษาจากหลายแหล่งทั้งจากครอบครัว โรงเรียน เพื่อนและสื่อสารมวลชนต่างๆ โดยส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศจากสื่อสารมวลชน³ มีการศึกษาความคิดเห็นต่อข้อมูลข่าวสารทางเพศและการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับส่วนใหญ่ได้จากสื่อสารมวลชนร้อยละ 59.2 รองลงมาได้จากโรงเรียนและเพื่อนร้อยละ 34.7 ข้อมูลข่าวสารได้รับจากครอบครัวน้อยที่สุดทั้งที่ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่สำคัญในการอบรมสั่งสอน ตรงกับการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ⁴ ที่พบว่าเพื่อนมีอิทธิพลในการชักนำให้มีเพศสัมพันธ์

โดยร้อยละ 95 มีเพศสัมพันธ์ภายหลังการตีมีสุรา มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 65 วิถีทัศน์ เป็นสื่อที่มีส่วนกระตุ้นให้มีความรู้สึกทางเพศร้อยละ 67.6 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย ได้แก่ การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงของการเป็นโรคเอดส์ คุณค่าของการใช้ถุงยางอนามัย และคำแนะนำของ บุคคลใกล้ชิดเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย พฤติกรรม การใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 88.3 มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในระดับ ที่ต้องแก้ไข⁵ นอกจากนี้ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง การรับรู้สมรรถนะของตนเอง การรับรู้พฤติกรรมเสี่ยง ความผูกพันในครอบครัว และการรับรู้บรรทัดฐานของ กลุ่มเพื่อนเพื่อเป็นการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ⁶

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง ที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพบ้านเมือง สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ต่างไปจากเดิม ส่งผลให้ การดำเนินชีวิตของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปด้วยการ เปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลต่อนักศึกษาให้เกิดพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสมหลายประการ เช่นการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น⁶ ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา เพื่อกำหนดเป็นแนวทางประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ กระบวนการทำงานและการเรียนการสอนตลอด จนนำไปวางกรอบการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและ ควบคุมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

วิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาทั้งชายและหญิงที่ศึกษา อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2/2557 จำนวน 358 คนได้มาจากการสุ่ม แบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามชนิด ถามตอบด้วยตนเอง ประกอบด้วย 6 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปมีข้อความคำถามจำนวน 10 ข้อตอนที่ 2 แบบประเมินสัมพันธภาพในครอบครัว มีข้อความคำถามจำนวน 11 ข้อ นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อ

มารวมกันเป็นคะแนนสัมพันธภาพในครอบครัวโดยใช้ เกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไปตามแนวคิดของบลูมคะแนน เฉลี่ยมากกว่า 27 คะแนน หมายถึงสัมพันธภาพใน ครอบครัวดี คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 26 หมายถึง สัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี ตอนที่ 3 แบบประเมิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษามีข้อความถาม จำนวน 10 ข้อ นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมารวมกัน เป็นคะแนนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกัน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษา โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป ตามแนวคิดของบลูม คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 24 คะแนน หมายถึงมีการรู้ ข่าวสารสูง คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 23 หมายถึงมีการรู้ ข่าวสารต่ำตอนที่ 4 แบบประเมินการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์เรื่องเพศศึกษาของสถาบันการศึกษา มีข้อความถาม จำนวน 10 ข้อ นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อ มารวมกันเป็นคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์ เรื่องเพศศึกษาของสถาบันการศึกษาโดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 80 ขึ้นไปตามแนวคิดของบลูม คะแนนเฉลี่ย มากกว่า 24 คะแนน หมายถึงการมีส่วนร่วมสูง คะแนน ค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 23 คะแนน หมายถึงการมีส่วนร่วมต่ำ ตอนที่ 5 แบบประเมินการรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศ ผู้วิจัย ประยุกต์มาจากการศึกษาของสุภาภรณ์ ปัญหาราช⁷ ประกอบด้วยข้อความถามจำนวน 18 ข้อ นำคะแนนมารวม กันเป็นคะแนนการรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศโดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 80 ขึ้นไปตามแนวคิดของบลูม คะแนนค่าเฉลี่ย มากกว่า 73 คะแนน หมายถึงมีการรับรู้ภาวะเสี่ยงทาง เพศสูง คะแนนค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 72 คะแนน หมายถึงมี การรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศต่ำ ตอนที่ 6 แบบประเมิน พฤติกรรม ทางเพศ ผู้วิจัยประยุกต์มาจากการศึกษาของ สุภาภรณ์ ปัญหาราช เช่นกัน⁷ ข้อคำถามจำนวน 23 ข้อ นำคะแนนมารวมกันเป็นคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงทาง เพศโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป ตามแนวคิดของบลูม คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 53 คะแนน หมายถึงมีพฤติกรรม เสี่ยงทางเพศสูง คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 52 คะแนน หมายถึงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำ ตรวจสอบ ความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน แล้วนำแบบสอบถามมาทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีความ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์

ความเที่ยงตามวิธีการของครอนบาคด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งนี้สัมพันธ์ภาพในครอบครัวเท่ากับ 0.84 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษาเท่ากับ 0.94 การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์ของสถาบันการศึกษาเท่ากับ 0.77 พฤติกรรมทางเพศเท่ากับ 0.96 สัมประสิทธิ์แอลฟารวมเท่ากับ 0.77 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม 2557 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2558 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

ระหว่างตัวแปรใช้การทดสอบไคสแควร์ และ multiple logistic regression

ผลการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 358 คนเป็นเพศชายร้อยละ 52.5 อายุระหว่าง 18-20 ปีร้อยละ 50.8 ชั้นปีที่ศึกษามากที่สุดคือชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 25.4 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 79.9 การรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 95.8 การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์อยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 97.5 ค่าเล่าเรียนได้มาจากกัณฐิมจากกองทุนเพื่อการศึกษา ร้อยละ 47.5 ความพอเพียงของค่าใช้จ่ายอยู่ในเกณฑ์พอเพียง ร้อยละ 88.3 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล (n = 358)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	188	52.5
หญิง	170	47.5
อายุ (ปี)		
18-20	182	50.8
21-25	176	49.2
ชั้นปี		
1	88	24.6
2	89	24.9
3	90	25.1
4	91	25.4
ศาสนา		
พุทธ	286	79.9
คริสต์	59	16.5
อิสลาม	13	3.6
การรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศ		
ดี	343	95.8
ไม่ดี	15	4.2
การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์		
การมีส่วนร่วมดี	349	97.5
การมีส่วนร่วมไม่ดี	9	2.5
ที่มาของค่าเล่าเรียน		
บิดาและ/หรือมารดา	161	45.0
รายได้จากการทำงานของตนเอง	19	5.3
กัณฐิมจากกองทุนเพื่อการศึกษา	170	47.5
อื่น ๆ	8	2.2
ความพอเพียงของค่าใช้จ่าย		
พอเพียง	316	88.3
ไม่พอเพียง	42	11.7

กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมทางเพศเสี่ยงสูงจำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 66.2 พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศรายด้าน ได้แก่ ด้านการคบเพื่อนต่างเพศมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงร้อยละ 41.3 ด้านคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงร้อยละ 73.2 ด้านการมีเพศสัมพันธ์มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงร้อยละ 60.3 ด้านการบริโภคสิ่งกระตุ้นทางเพศและการเที่ยวสถานบันเทิงเรีงรมย์มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงร้อยละ 50.5 (ตารางที่ 2)

ผลการรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาพบว่านักศึกษามีการรับรู้ภาวะเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ดีจำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 95.8 การรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศรายด้าน ได้แก่ ด้านการคบเพื่อนต่างเพศรับรู้ดี ร้อยละ 79.9 ด้านการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศรับรู้ดีร้อยละ 95.8 ด้านการมีเพศสัมพันธ์รับรู้ดีร้อยละ 92.2 บริโภคสิ่งกระตุ้นทางเพศและเที่ยวสถานบันเทิงรับรู้ดีร้อยละ 96.1 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 4 ด้าน (n = 358)

พฤติกรรม (ทั้ง 4 ด้าน)	ระดับพฤติกรรม			
	เสี่ยงสูง		เสี่ยงต่ำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คบเพื่อนต่างเพศ	148	41.3	210	58.7
คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	262	73.2	96	26.8
มีเพศสัมพันธ์	216	60.3	142	39.7
บริโภคสิ่งกระตุ้นทางเพศและเที่ยวสถานบันเทิงเรีงรมย์	181	50.5	177	49.5
พฤติกรรมทางเพศในภาพรวม	237	66.2	121	33.8

ตารางที่ 3 การรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศ 4 ด้าน (n = 358)

การรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศ (ทั้ง 4 ด้าน)	ระดับพฤติกรรม			
	รับรู้ดี		รับรู้ไม่ดี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คบเพื่อนต่างเพศ	286	79.9	72	20.1
คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	343	95.8	15	4.2
มีเพศสัมพันธ์	330	92.2	28	7.8
บริโภคสิ่งกระตุ้นทางเพศและการเที่ยวสถานบันเทิงเรีงรมย์	344	96.1	14	3.9
การรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศในภาพรวม	343	95.8	15	4.2

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษานำตัวแปรมาวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา โดยใช้สถิติวิเคราะห์ไคสแควร์และ Fisher exact test พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่

สถานภาพสมรสของบิดามารดา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน อยู่ในเกณฑ์พอเพียง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษา และการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์เพศศึกษาของสถาบันการศึกษา (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมทางเพศ

ปัจจัย	ระดับพฤติกรรม				p-value
	เสี่ยงต่ำ		เสี่ยงสูง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สถานภาพสมรสของบิดามารดา					
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	84	69.4	124	52.3	0.002*
บิดามารดาแยกกันอยู่	37	30.6	113	47.7	
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน					
พอเพียง	121	100.0	195	82.3	< 0.001**
ไม่พอเพียง	0	0.0	42	17.7	
สัมพันธภาพในครอบครัว					
สัมพันธภาพในครอบครัวดี	46	38.0	93	39.2	0.822*
สัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี	75	62.0	144	60.8	
รับข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อ					
การได้รับข้อมูลข่าวสารดี	116	95.9	205	86.5	0.006*
การได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ดี	5	4.1	32	13.5	
การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์เพศศึกษา ของสถาบันการศึกษา					
มีส่วนร่วมสูง	114	94.2	229	96.6	0.282*
มีส่วนร่วมต่ำ	7	5.8	8	3.4	

*Chi square test, **Fisher exact test

เมื่อนำตัวแปรมาวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศโดยใช้ multiple logistic regression พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษา โดยนักศึกษาที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ไม่ดี มีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงเป็น 7.98 เท่า

(ตามค่า OR) ของนักศึกษาที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่ดีและนักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนไม่พอเพียงจะมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงเป็น 2.06 เท่า (ตามค่า OR) ของนักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายพอเพียง (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาโดยการวิเคราะห์แบบ multiple logistic regression (n = 358)

ปัจจัย	β	OR	p-value	95%CI	
เพศ					
ชาย		1			
หญิง	-0.267	0.77	0.288	0.468	1.253
สถานภาพสมรสของบิดามารดา					
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน		1			
บิดามารดาแยกกันอยู่	0.284	1.33	0.002	1.111	1.590
สถานที่พักอาศัยอยู่ในปัจจุบัน					
อาศัยอยู่กับบิดา/มารดา		1			
อาศัยอยู่หอพัก	0.163	1.18	0.068	0.988	1.403
แหล่งที่มาของค่าใช้จ่ายประจำเดือน					
บิดาและ/หรือมารดา		1			
รายได้จากการทำงานของตนเอง	-0.020	0.98	0.874	0.980	1.261
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน					
พอเพียง		1			
ไม่พอเพียง	0.724	2.06	<0.001	1.280	3.325
สัมพันธภาพในครอบครัว					
สัมพันธภาพที่ดี		1			
สัมพันธภาพไม่ดี	-0.633	0.53	0.822	0.304	0.928
การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์					
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารดี		1			
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารไม่ดี	2.077	7.98	0.006	2.768	23.027

*พฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา : เสี่ยงสูง = 0, เสี่ยงต่ำ = 1, β = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยโลจิสติก, OR = Odds Ratio, 1 = กลุ่มอ้างอิง

อภิปราย

นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีพฤติกรรมทางเพศเสี่ยงสูงร้อยละ 66.2 เป็นเพราะว่านักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นปลาย ซึ่งเป็นวัยอยากรู้อยากทดลองสิ่งใหม่ๆ ขาดประสบการณ์ชีวิต ความคิดอ่านยังไม่เจริญสู่วุฒิภาวะที่เพียงพอที่จะเข้าใจและตระหนักถึงผลเสียที่จะตามมา มองเข้าข้างตนเองมากเกินไปคิดว่าสิ่งเลวร้ายต่างๆ คงไม่เกิดขึ้นกับตนเอง จึงส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ง่าย ผลการศึกษานี้ตรงกับการศึกษาของสุภาภรณ์ ปัญหาราช⁷ ที่พบว่านักศึกษาวัยรุ่นตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.0 ส่วนการศึกษาของ Hernandez และคณะ⁸ พบว่าวัยรุ่นที่ฝึกการควบคุมตนเองลดการมีเพศสัมพันธ์และหยุดการมีเพศสัมพันธ์และกลุ่มที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์จะมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงจาก

สิ่งยั่วยุให้เกิดความต้องการทางเพศโดยการหากิจกรรมอื่นๆ ที่เหมาะสมและยังสามารถควบคุมความต้องการทางเพศของตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับการศึกษาของอรอุษา จันทรวีรุศ⁹ ที่พบว่าอายุที่เด็กมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 9-10 ปี ร้อยละ 7.2 อายุ 11-12 ปี ร้อยละ 10.7 และอายุ 13-14 ปี ร้อยละ 35.7 และการศึกษาของพัชรินทร์ สิมทะราช¹⁰ พบว่านักเรียนชายระดับอาชีวศึกษามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 12-17 ปี ร้อยละ 78.13

นักศึกษามีการรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 95.8 เป็นเพราะกลุ่มนักศึกษาสามารถรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศจากสื่อหลายแหล่ง อาทิเช่น อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ วารสาร และนิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น ทำให้การรับรู้ ภาวะเสี่ยงทางเพศ

อยู่ในเกณฑ์ดีผลการศึกษานี้ดีกว่าผลการศึกษาของ อรุษา จันทรวิรุศ^๑ ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ ภาวะเสี่ยงทางเพศอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 77.6

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของ นักศึกษาได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในเกณฑ์ ไม่ดี ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวควรมีการทำกิจกรรม ร่วมกันเพื่อเพิ่มสัมพันธภาพในครอบครัวให้มากขึ้น ตรงกับผลการศึกษาของจิตติพร อิงคถาวรวงศ์และ คณะ¹¹ ที่ได้มีการเสนอแนะการใช้เวลาว่างโดยกิจกรรม 4ก คือกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว ให้บุคคลในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นปู่ย่า ตายาย พี่ ป้า น้า อา ได้รู้จักการปฏิบัติต่อกันที่จะทำให้ครอบครัว อบอุ่นและเป็นสุข ถ้าครอบครัวอบอุ่นและเป็นสุขแล้ว ก็เชื่อได้ว่าจะเป็นการป้องกันภัยให้กับลูกเป็นอย่างดี สถานภาพสมรสของบิดามารดาอยู่ด้วยกันก็เป็น เรื่องสำคัญซึ่งตรงกับการศึกษาของอรุษา จันทรวิรุศ พบว่านักศึกษาที่มีครอบครัวที่พ่อแม่หย่า/ร้างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากที่สุดร้อยละ 71.4 ดังนั้น สถานภาพสมรสของบิดามารดา มีส่วนเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของ นักศึกษาที่พบจากการวิจัยนี้คือการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และค่าใช้จ่าย ต่อเดือน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ไม่ดี มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศมากกว่านักศึกษาที่ได้ข้อมูลดีถึง 7.98 เท่า ตรงกับการศึกษาของสุปรียา รามการุณ^๓ ที่ศึกษา ความเห็นต่อข้อมูลข่าวสารทางเพศและการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา เนื่องจากการ รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ดีและเหมาะสมจากสถานศึกษา ทำให้นักศึกษาตระหนักรู้ถึงความเสี่ยงของการมี เพศสัมพันธ์และการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ส่วนค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ไม่เพียงพอก็เป็นปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาถึง 2.06 เท่าที่เป็นเช่นนี้เพราะหากค่าใช้จ่ายไม่พอเพียง นักศึกษา ต้องขวนขวายหาเงินมาให้พอกับการใช้จ่าย ซึ่งที่มา ของเงินอาจเกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศผลการวิจัยนี้ สรุปได้ว่า นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีพฤติกรรม ทางเพศเสี่ยงสูงถึงร้อยละ 66.2 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อความเสี่ยงคือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกัน

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของสถานศึกษา และค่าใช้จ่าย ต่อเดือนของนักศึกษา ข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ สถานศึกษา นักศึกษา และผู้ปกครอง ที่จะต้องร่วมมือ กันลดความเสี่ยงของพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

1. Thumakorte H. A comperison of values about courtship of mathayomsuksa 6 students, muang district changwatchaiyapum by sex and family condition. Thesis degree master of Education in educational psychology, Graduate school Khon Ken University; 2015. [หอมจันทร์ ธรรมโคตร. การเปรียบเทียบค่านิยม ในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 6 อำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิโดยจำแนก ตามเพศและสภาพครอบครัว. วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ขอนแก่น; 2558.]
2. Janam S. Psychology of all ages. 3th ed. Bangkok: ThaiWatanaPanich; 2013. [สุชา จันทรโสม. จิตวิทยาพัฒนาการทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช; 2556.]
3. Ramkaroon S. Opinions towards sexual Information and prevention of sex risk behavior among vocational students in Trang province. [สุปรียา รามการุณ. ความเห็น ต่อข้อมูล ข่าวสารทางเพศและการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาสังกัดกรม อาชีวศึกษาจังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2544
4. Dhongsiri J. Sexual Risk Behaviour among Adolescents Muang District Nan Province. Thesis degree master of Public Health, Graduate school, Chiangmai University; 2006. [จันทร์แรม ทองศิริ. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2549.]

5. Dechbooriboon B. Factors affecting condoms use Behaviour among male students in vocational colleges, Tak province. Thesis degree master of Public Health, Graduate school, Chiangmai University; 2011. [บุญยานุช เดชบริบูรณ์. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของนักเรียนชายในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2554.]
6. Butcharoen W. Factors related to sexual risk behaviors among secondary school students. Journal of Public Health, 2010; 42(1): 29-36. [วัชรารกรณ์ บัตรเจริญ. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารสาธารณสุขศาสตร์, 2553; 42(1):29-36.]
7. Panharach S. Familial sexual socialization and sexual risk behaviors of adolescents in the upper northeastern region. The degree of doctor of philosophy (sociology), Rankhamhaeng University; 2013. [สุภาภรณ์ ปัญหาราช. การขัดเกลาทางสังคมเรื่องเพศของครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สังคมวิทยา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2556.]
8. Hernandez and Diclemente. Examining the relationship between adolescent sexual risk-taking and perceptions of monitoring, communication, and parenting styles. J Adolesc Health; 2010.
9. Jantaraviruj O. The factors influencing sexual risk behaviors of second school students in Samuthprakarn province. Thesis degree master of Science (Public Health), Graduate school Mahidol University; 2011. [อรอุษา จันทรวิรุฐ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2554.]
10. Simtaraj P. Effects of skills development for prevention of sexual risk behaviors on perceived self-efficacy and sexual risk behaviors among male students. Master of Nursing, Graduate school Chiangmai University; 2011. [พัชรินทร์ สิมทะราช. การพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะในตนเองและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายในระดับอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เชียงใหม่; 2554.]
11. Ingkathawornwong T, Kritcharoen S, Pol-in K, Charoonsak Y. Risk behaviour from sexual activity in female adolescents at vocational school. Songklanagarind Medical Journal 2007; 25(6): 511-520. [ฐิติพร อิงคถาวรวงศ์, สุรีย์ พรกฤษเจริญ, กัญจน์ พลอินทร์และญาวนี จรูญศักดิ์. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา. สงขลานครินทร์เวชสาร, 2552; 25(6): 511-520.]